

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Η ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑΣ

Η εκτέλεση του εκδότη της Απογευματινής Ν. Μομφερράτου και του οδηγού του από την οργάνωση «17 Νοέμβρη», οι προηγούμενες εκτελέσεις της ίδιας οργάνωσης, καθώς και οι κατά καιρούς βομβιστικές ενέργειες διαφόρων άλλων ομάδων και οργανώσεων, είχαν σαν αποτέλεσμα να συντηρήσουν και να συντηρούν μέσα στον αστικό τύπο αλλά και στα κομματικά έντυπα της αριστεράς μια ολόκληρη φιλολογία γύρω από το πρόβλημα της ατομικής τρομοκρατίας, των επιδιώξεών της και των επιπτώσεών της μέσα στη σημερινή πολιτική και κοινωνική συγκυρία.

Παράλληλα, σταδιακά αλλά σταθερά, πέρασε στο περιθώριο των προβληματισμών το ζήτημα της κρατικής τρομοκρατίας, που είναι η άλλη όψη του νομίσματος του φαινομένου «τρομοκρατία», και αυτό ιδιαίτερα μετά την άνοδο του ΠΑΣΟΚ στην εξουσία. Η τρομοκρατία και η βία που εξασκεί το κράτος δεν μπορούν ωστόσο να συγκριθούν με καμιά άλλη πράξη βίας, στην ένταση, στη μαζικότητα, στην καθημερινότητα, και την αποτελεσματικότητά τους. Σήμερα το ΠΑΣΟΚ, που βρίσκεται στην εξουσία και χρησιμοποιεί κατά κόρον τους αστικούς κατασταλτικούς μηχανισμούς του κράτους, και ο φιλικός προσκευμένος προς αυτόν αστικός τύπος αποσιωπούν την τετριμμένη και κοινότυπη αυτή αλήθεια, σπέρνοντας γύρω τους φοβερή ιδεολογική σύγχυση πάνω στο κείμενο και κεντρικότατο πρόβλημα της πραγματικής ταξικής φύσης, τόσο του σημερινού ελληνικού αστικού κράτους, όσο και γενικότερα γύρω από την φύση κάθε κράτους. Όποιος, όμως, αγνοεί τη στοιχειώδη αυτή πραγματικότητα της ταξικής φύσης του κράτους, ηθελήμενα ή αθέλητα, υπογράφει συγχρόνως και τη θανατική του καταδίκη, όπως ακριβώς την υπέγραψε ο Αλλιέντε στη Χιλή το Σεπτέμβριο του 1973.

Το ελληνικό μεταπολεμικό αστικό κράτος οφείλει ουσιαστικά την ύπαρξή του στην αποτελεσματική ανασυγκρότηση και χρήση των κατασταλτικών του μηχανισμών, που αφού κατόρθωσαν να συντρίψουν το επαναστατικό κίνημα, για μια σειρά από λόγους και αιτίες που δεν θα εξετάσουμε εδώ, θα αυτονομηθούν σε

μεγάλο βαθμό από την πολιτική εξουσία δρώντας πλέον σαν κράτος εν κράτει. Ο στρατός και η αστυνομία θα δρουν έξω και πάνω από τις εκάστοτε κυβερνήσεις της εποχής. Το κράτος θα αντλεί την εποχή αυτή, συστηματικά τη δύναμή του, τόσο από την παντοδυναμία των κατασταλτικών του μηχανισμών, όσο και από την θεσμοθέτηση ενός ιδιαίτερα αυταρχικού νομικού πλαισίου. Στην πρώτη μεταπολεμική περίοδο έχουμε να κάνουμε μ' ένα κατ'εξοχήν αστυνομικό κράτος. Η λειτουργία του κοινοβουλίου, την περίοδο αυτή, θα δίνει μια επίφαση δημοκρατικότητας σ' ένα ανελεύθερο καθεστώς. Η βία και η τρομοκρατία κυριαρχούν παντού. Δεν χρειάζονται πολλά πράγματα για να βρεθεί κανείς, από τη μια στιγμή στην άλλη, στη φυλακή ή στην εξορία. Χιλιάδες πολιτικοί κρατούμενοι ρίχνονταν στις φυλακές, όπου σάπιζαν, καταδικασμένοι σε ισόβια ή θάνατο. Χιλιάδες άτομα, από τη μια μέρα στην άλλη, βρίσκονταν χωρίς λόγο στην εξορία γιατί τύχαινε να πιστευθούν σε κάτι διαφορετικό από εκείνο που ήταν αποδεκτό από την κρατική εξουσία. Η αυθαιρεσία βασιλεύει παντού και τα βασανιστήρια βρίσκονται σε ημερήσια διάταξη. Το κράτος δεν διστάζει, με το πρόσωπο της εσχάτης προδοσίας, να καταφύγει ακόμα και σε εκτελέσεις στελεχών του Κομμουνιστικού κινήματος στη μανία του να εξοντώσει το λαϊκό κίνημα.

Πέρα όμως από τα μέτρα αυτά άμεσης καταστολής, το κράτος θεσπίζει μια σειρά από μέτρα που έχουν σαν άμεσο στόχο τον περιορισμό και την κατάργηση του δικαιώματος των εργαζόμενων να οργανώνονται και να παλεύουν για την υπεράσπιση των οικονομικών συμφερόντων τους. Μέσα στα πλαίσια αυτά, οι απεργίες χαρακτηρίζονταν παράνομες «ανατρεπτικές και αντικαθεστωπικές», πράγμα που επέτρεπε τη σύλληψη και καταδίκη σε βαρείες ποινές ή και σε εξορία οποιονδήποτε τολμούσε να σηκώσει κεφάλι. Ακόμα, για να βρει κανείς δουλειά έπρεπε απαραίτητα να έχει επίσημο πιστοποιητικό από τις αστυνομικές αρχές ότι έχει «υγιή κοινωνικά φρονήματα», ότι είναι «εθνικόφρων». Εδώ λοιπόν βρίσκεται η πραγματική τρομοκρατία, εκείνη που έχει τη δυνατότητα να απειλεί καθημερινά,

ακόμα και με φυσική εξόντωση, με χίλιους δυό τρόπους, εκατομμύρια ανθρώπους, να τους στερεί για τις πολιτικές τους πεποιθήσεις και αυτό ακόμα το δικαίωμα στη δουλειά, και όλα αυτά μέσα στα πλαίσια μιας υποτιθέμενης κοινοβουλευτικής δημοκρατίας.

Όταν όμως κι αυτή ακόμα η κουτσουρεμένη κοινοβουλευτική δημοκρατία με τους πανίσχυρους κατασταλτικούς μηχανισμούς της φάνηκε, στα μέσα της δεκαετίας του 1960, ανίκανη να αντιμετωπίσει την ορμητική ανάπτυξη του εργατικού κινήματος και των εργαζόμενων, τότε δεν έμενε πια για την αστική τάξη παρά η λύση της επιβολής ενός απροκάλυπτα τρομοκρατικού και βίαιου καθεστώτος όπως ήταν η δικτατορία.

Με την πτώση της αιματοβαμμένης χούντας θα έχουμε μια επιστροφή σ' ένα κοινοβουλευτικό καθεστώς με διευρυμένες δημοκρατικές ελευθερίες σε σχέση με το μεταπολεμικό αλλά και προπολεμικό παρελθόν, ένα καθεστώς όμως που θα έχει ουσιαστικά φροντίσει να διατηρήσει όσο είναι δυνατό άθικτους τους βασικούς κατασταλτικούς μηχανισμούς. Όλες οι προσπάθειες των μεταπολιτευτικών κυβερνήσεων της δεξιάς και προσωπικά του Καραμανλή θα τείνουν στη δημιουργία ενός ισχυρού κράτους, που θα ελέγχει όμως και θα κατευθύνει τους κατασταλτικούς μηχανισμούς για να μη δρουν ανεξέλεγκτα και ανεξάρτητα από τους εκάστοτε κυβερνώντες. Η τρομοκρατία τώρα θα είναι ίσως πιο διακριτική πιο επιλεκτική αλλά εξ' ίσου αποτελεσματική.

Απόδειξη αυτού η ψήφιση του ανατρομοκρατικού νόμου και της πθικής αυτουργίας, «συλλήψεις», δολοφονίες όπως του Κασίμη, του Κουμή και της Κανελλοπούλου.

Η πολιτική του ΠΑΣΟΚ απέναντι στους κατασταλτικούς μηχανισμούς δεν θα διαφέρει σε τίποτα από εκείνη που εφάρμοσαν οι προκάτοχες κυβερνήσεις της δεξιάς. Οι συλλήψεις και οι ξυλοδαρμοί απεργών, ο περιορισμός του δικαιώματος στην απεργία, που θεσπίσθηκε με το περίφημο άρθρο 4, η επιστράτευση απεργών σε κλάδους, όπως έγινε πρόσφατα ακόμα στην Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία, αν δεν είναι κρατική τρομοκρατία

από τη μεριά του Κράτους του ΠΑΣΟΚ, τότε τί είναι; Για να μην αναφερθούμε στις επιχειρήσεις αρετής στα Εξάρχεια ή ακόμα στις μαζικές συλλήψεις μετά τις εκδηλώσεις κατά του Γάλλου φασίστα και βασανιστή Λεπέν. Οι αυξανόμενοι έλεγχοι σε ανύποτους χώρους και σε ανύποπτες ώρες όλων εκείνων που τυχαία βρέθηκαν εκεί έχει σαν άμεσο αποτέλεσμα την τρομοκράτηση εκείνου που δέχεται τον έλεγχο και που ξαφνικά ανηλεγχόμενα όπι στα μάτια του κράτους δεν είναι παρά ένας ύποπτος, ένας εν δυνάμει εγκληματίας. Παράλληλα με όλα αυτά, γίνεται γνωστό όπι η Ασφάλεια προμηθεύτηκε για την αποτελεσματικότερη λειτουργία της έναν υπερασύγχρονο ηλεκτρονικό υπολογιστή με δωρεά του Λάτση.

Διαπιστώνουμε λοιπόν, μέσα από τη σαραντάχρονη πορεία του ελληνικού κράτους, όπι η άσκηση τρομοκρατίας, αποτέλεσε συνειδητή επιλογή του ασπικού κράτους για την επιβολή του στο εργατικό και λαϊκό κίνημα. Και μπροστά στην κρατική τρομοκρατία η ατομική τρομοκρατία ομάδων, όπως η «17 Νοέμβρη», μοιάζει αστεία.

Τελειώνοντας, θέλουμε να υπογραμμίσουμε όπι η χρήση βίας δεν αποτέλεσε ποτέ μια εκλογή του εργατικού και επαναστατικού κινήματος. Η οποιαδήποτε μορφή βίας που χρησιμοποιήθηκε ή χρησιμοποιείται από το εργατικό και επαναστατικό κίνημα, αποτελεί στην ουσία μια αμυντική απάντηση των εργαζομένων απέναντι στη βαρβαρότητα του καπιταλιστικού συστήματος. Το γεγονός όπι η πάλη για τη χειραφέτηση των εργαζομένων βρίσκεται καθημερινά ανημέωπη με τους κατασταλτικούς μηχανισμούς του ασπικού κράτους και όπι, στην ανοδική της πορεία, συναντάει αναπόφευκτα την ένοπλη οργανωμένη βία της απεπανάστασης, καθορίζει και το ζήτημα της επαναστατικής βίας σαν ένα κεντρικό πρόβλημα στρατηγικής και τακτικής του εργατικού κινήματος.

N. ΠΑΝΤΕΛΑΚΗΣ

Η βία, από τότε που εμφανίστηκε η αστική «νομιμότητα», ο κοινοβουλευτισμός, όχι μονάχα δεν έπαψε να παίζει έναν ιστορικό ρόλο, αλλά είναι και σήμερα επίσης, όπως και σε όλες τις προηγούμενες εποχές, η βάση της κρατούσας πολιτικής τάξης. Το καπιταλιστικό κράτος στο σύνολό του βασίζεται στη βία. Η στρατιωτική του οργάνωση είναι καθεαυτή μια αρκετή χειροπιαστή απόδειξη. Ο οππορτουμιστικός δογματισμός πρέπει πραγματικά να έχει θαυματοργά χαρίσματα για να μην το βλέπει αυτό.

Μα και οι ίδιες ακόμη οι εκδηλώσεις της «νομιμότητας» δίνουν αρκετές αποδείξεις για αυτό. **Η καλύτερα: τί άλλο παρά βία είναι στην ουσία της η αστική νομιμότητα;**

Όταν έναν «ελεύθερο πολίτη», παρά τη θέλησή του, με τον εξαναγκασμό, τον κλείνει ένας άλλος πολίτης σε ένα μέρος στενό και ακατοίκητο, και όταν τον κρατάν εκεί μέσα κάμποσο καιρό – όλοι καταλαβαίνουν ότι αυτό είναι μια πράξη βίας. Μα από τη στιγμή που η ενέργεια αυτή θα γίνει δύναμη ενός ενιαίου βιβλίου που λέγεται Ποινικός Νόμος και το μέρος αυτό θα ονομασθεί «Πρωσοική Βασιλική Φυλακή», μετατρέπεται άμέσως σε πράξη ειρηνικής νομιμότητας. Αν ένας άνθρωπος εξαναγκαστεί από έναν άλλο, παρά τη θέλησή του, να σκοτώνει συστηματικά τους συνανθρώπους του, αυτό είναι πράξη βίας. Μα από τη στιγμή που αυτό θα ονομασθεί «στρατιωτική υπηρεσία», ο καλός πολίτης φαντάζεται όπι αναπνέει τον αέρα της ειρήνης και της νομιμότητας. Αν ένα πρόσωπο παρά τη θέλησή του το στερήσουν άλλοι από ένα μέρος της ιδιοκτησίας του και του εισοδήματός του, κανένας δεν θα διατάσει να πει όπι αυτό είναι μια πράξη βίας. Μα από η στιγμή που αυτή η ληστεία θα ονομασθεί «είσπραξη άμεσων φόρων», πρόκειται μονάχα για εφαρμογή του νόμου.

Κοντολογής, ότι παρουσιάζεται στα μάτια μας για αστική νομιμότητα δεν είναι τίποτε άλλο παρά η βία της κυρίαρχης τάξης ανυψωμένη εκ των προτέρων σε επιτακτικό κανόνα. Από τη στιγμή που οι διάφορες πράξεις βίας καθορίστηκαν σαν υποχρεωτικός κανόνας, το πράγμα αντικαθρεφτίζεται από την ανάποδη στο κεφάλι των αστών νομομαθών, καθώς και στο κεφάλι των οππορτουμιστών σοσιαλιστών: Η «έννομος τάξις» παρουσιάζεται σαν ένα ανεξάρτητο δημιούργημα της «δικαιοσύνης» και η βία του κράτους σαν μια απλή της συνέπεια, σαν μια «κύρωση» των νόμων. Στην πραγματικότητα, η αστική νομιμότητα (και ο κοινοβουλευτισμός σαν νομιμότητα στο γίγνεσθαι), είναι ίσα-ίσα μια ορισμένη κοινωνική μορφή, που παίρνει η πολιτική βία της αστικής τάξης, της βίας που πάλι φυτρώνει πάνω στο οικονομικό έδαφος της καπιταλιστικής εκμετάλλευσης.

Ρόζα Λούξεμπουργκ
Απόσπασμα από άρθρο της
για τη Βία και τη Νομιμότητα
που δημοσιεύτηκε στις 14/5/1902